

Sinodski Vesnik

Sve što treba znati o sinodi

Predstojeći važni događaji

1. decembar 2020.

Rok za podnošenje zapisnika o radnim dokumentima sinode
Molimo Vas da zapisnik pošaljete elektronskim putem Uredu Sinode: synodus@tippnet.rs

6. decembar 2020.

Prikupljanje novčanih priloga za sinodu

13. decembar 2020.

Brojanje posetilaca Svetih Misa prema starosnoj dobi (deca, mladi, sredovečni, stariji)

Molimo Vas da podatke pošaljete elektronskim putem Uredu Sinode do 20. decembra: synodus@tippnet.rs

28.-30. maj 2021.

Dani sinode – zatvaranje sinode

Dani sinode održavaju se u Zrenjaninu. Sveta Misa otvaranja započet će 28. maja u 17.00 časova, dok će završna Sveta Misa započeti 30. maja u 11 časova, obe u katedrali. Više informacija naći ćete u sledećem broju Sinodskog vesnika.

Sinodalni proces je usporio, ali nije stao!

Dragi banatski katolici, ovim brojem Sinodskog vesnika primete u ruke poslednji radni dokument naše biskupijske sinode. To nas dovodi do važnog trenutka u procesu pripreme završnih dana sinode. Naime, pošto stignu vaši odgovori i na ovaj poslednji radni dokument – sinodski uređ, naš teološki savetnik i neki od izabranih članova biskupije, sastaviti će konačni sinodski tekst, o kojem ćemo raspravljati u periodu između 28.-30. maja 2021. godine u Zrenjaninu.

Znam da su epidemija i drugi čimbenici doveli do toga da, nažalost, još uvek nisu pristigli svi zapisnici o prethodnim radnim dokumentima (Maternji jezik i pastoralni rad i, Verski mediji). Molim zato animatore da s lokalnim župnikom organizuju sastanke i na ove teme, i predaju zapisnike najkasnije do 1. decembra. To se također odnosi i na dokument o Strukturama i materijalnim dobrima.

Hvala Bogu, epidemiološka situacija u Srbiji trenutno se poboljšava: ima manje zaraženih, a manje je i hospitalizovanih osoba, jednim delom zahvaljujući propisima o zaštiti, a drugim delom strogim pridržavanjem tih mera. Mi katolici moramo se pridržavati državnih propisa jer se oni odnose i na nas, pa ih stoga treba primenjivati i u našim crkvama. Dok je nošenje maske obavezno u ovdašnjim školama, javnom prevozu, uređima i trgovinama, također je obavezno i u crkvama. U našim crkvama i dalje je dopušteno jedino pričešće na ruke, kao što su to, između ostalog, saopštili naši biskupi svojim dekretom krajem marta. Ovi propisi ne zahtevaju od nas velike žrtve, ali mogu sprečiti novi val »zatvaranja«, sličan onom kojeg smo doživeli u našim krajevima prošlog proleća.

Sinodalni proces je usporio, ali nije stao! Na to ukazuje i činjenica da je završeno utvrđivanje rezultata istraživanja o versko-pastoralnoj situaciji danas, koje je sprovedeno me-

Foto: Jovan Njegović Drndak

đu stanovnicima Banata i Vojvodine. Pod rukovodstvom profesora Máté Tóth András-a, pripremljen je video-dokument o našoj religijskoj i pastoralnoj situaciji danas, koji ćete primiti u narednim nedeljama, pa vas molim da ga pogledate bilo zajedno bilo pojedinačno!

Na kraju, želim podeliti s vama još jednu misao: nastavimo zajedno moliti sinodalnu molitvu na Svetim Misama. Sinodalna molitva ima četiri dela, stoga se ona može moliti i na ovaj način: da svake nedelje izmolimo po jedan njen deo, i tako je celu izmolimo u toku mesec dana.

Svima vama želim uspešan sinodalni rad i dobro zdravlje!

Uz pastirski blagoslov:
+ Ladislav Nemet SVD

Sinodski Ured

23001 Zrenjanin, Trg Slobode br. 8. Pf.: 98.
Telefon: +381 (023) 534-722 Fax: +381 (023) 528-625;
e-mail: synodus@tippnet.rs

Egyházmegyei Zsinat
2017-2020
Sinoda Biskupije

Strukture i materijalna dobra

„Krist, jedini Posrednik, sazdao je ovde na zemlji svoju svetu Crkvu, zajednicu vere, nade i ljubavi, kao vidljivi skup; on je bez prestanka podržava te po njoj na sve razliva istinu i milost.” (LG 8)

Uvodne misli

Prema učenju II. Vatikanskog sabora, Crkva je zajednica ljudi koji su krštenjem postali udovi tela Kristovog; hraneći se sa stola Euharistije i Reči Božje, oni svojim svedočenjem i službom ispovedaju veru u živoga Boga. Ova zajednica, izabrani Božji narod Novog zaveta, deo je Kristove svećeničke, proročke i kraljevske službe u svetu, te je stoga, poput Isusa, trebala uzeti vidljivo telo. Tako je dakle Crkva vidljiva institucija u svetu, zahvaljujući svom odgovarajućem institucionalnom sistemu i strukturama (usp. CIC kan. 204).

Opšta katolička Crkva predstavlja zajednicu krštenih, takvu zajednicu u kojoj svaka krštena osoba može pronaći svoje mesto i svoj osobni poziv, i pronašavši ga i ostvarivši ga, biti na putu prema nebeskom Jeruzalemu.

Opšta Crkva podeljena je na biskupije (stoga se biskupija često naziva partikularnom Crkvom), koje vode biskupi, koji u jedinstvu s rimskim papom, osiguravaju jedinstvo Crkve: „Kao što, po Gospodinovoj odluci, sveti Petar i ostali apostoli tvore jedan Zbor, jednako se tako među sobom povezuju rimski prvosvećenik, Petrov naslednik, i biskupi, naslednici apostola.“ (CIC kan. 330).

Biskupija ili dijeceza uvek je geografski precizno definirano područje. U svojoj biskupiji biskup kao pastir stoji na čelu biskupije i saraduje sa svećenstvom, redovnicima i laicima, kako bi evanđelje Božje poprimilo konkretan oblik u određenom vremenu i prostoru. „Kako biskup ne može sâm u svojoj Crkvi uvek i posvuda presedati svemu svojem stadi, on mora uspostaviti zajednice vernika, među kojima se ističu župe uređene po mestima pod pastirom koji zamenjuje biskupa; one na neki način predstavljaju vidljivu Crkvu rasprostranjenu po celom svetu“ (SC 42,1).

Svaka župa ima svoj crkveni odbor. Članove tih odbora usvajaju vernici i lokalni svećenik, a odbor deluje u skladu sa Statutom i poslovníkom Župa biskupije.

1. Osećam li potrebu da pripadam župnoj zajednici? Kako se to očituje?
2. Na papiru, koliko katolika broji naša župna zajednica, a koliko ih se može nazvati aktivnim članovima?
3. Kojim župnim događanjima običavam učestvovati?

4. Jesam li u živom kontaktu sa svojom župnom zajednicom, ili smatram dovoljnim da samo za Božić i Uskrs dođem na Svetu Misu?
5. Pomažem li drugima da se aktivnije uključe u život naše župe?
6. Znači li mi – ako dâ, navesti konkretan razlog – da imamo svoju biskupiju u Banatu, i svog biskupa?
7. Jesam li spreman preuzeti odgovornost, ili bilo koji zadatak u svojoj župi, ako to zamoli/zatraži župnik ili zajednica vernika?

Aktuelna strukturna situacija u našoj biskupiji

Naša se biskupija nalazi u zapadnom delu Banata, u Srbiji. Prostire se na površini od 9387 km². Graniči se s Temišvarskom biskupijom na istoku (Rumunija), Seged-Čanadskom (Mađarska) na severu, Subotičkom i Sremskom biskupijom na zapadu, te Beogradskom nadbiskupijom na jugu. Godine 1986. Sveti Papa Ivan Pavao II. osnovao je našu sadašnju biskupiju sa središtem u Zrenjaninu, na području koje je otrgnuto od drevne jedinstvene biskupije i koja se sticajem istorijskih okolnosti našla na teritoriji današnje Srbije. Zbog tih događaja iz prošlog veka, teritoriju naše biskupije već su pogodile brojne strukturne promene.

Godine 2009. naš nadpastir je, nakon konsultacije sa svećeničkim senatom, reorganizovao teritorijalnu podelu Zrenjaninske biskupije. Tako je ona podeljena na tri dekanata: severni, centralni i južni, sa okružnim dekanima na njihovom čelu. Dekanati naše biskupije podeljeni su na ukupno trideset i osam (38) župa. Pod pojmom župa podrazumevamo: trajno uspostavljenu zajednicu Kristovih vernika o kojima pastoralnu brigu vodi župnik, pod nadzorom dijecezanskoga biskupa (usp. CIC kan. 515). Još treba pomenuti da uz pojedine župe postoje i takozvane filijale, s malim brojem aktivnih kršćana ili sa izrazito pasivnom zajednicom (gde katolici ili više ne žive, ili pak nisu povezani sa živom Crkvom).

8. Da li je možda prevelik broj postojećih župa, ako znamo da polovicu njih vodi župnik koji onde ne živi?

9. Ako je potrebno smanjiti broj župa, po kojem kriterijumu to učiniti: prema broju vernika, prema kvalitetu župne zgrade (dobro održavane), prema centralnom geografskom položaju, odakle je najpraktičnije stići do zajednica u kojima nijedan svećenik ne živi stalno?
10. Da li smo u mogućnosti da materijalno brinemo o toliko župa? Ili bi možda imalo više smisla da postojeće župe, koje se više ne mogu samostalno održavati, spojimo s vitalnijim župama?

PREGLED DEKANATA, ŽUPA I FILIJALA

(Stanje na dan 01. 10. 2020.)

Velikim krupnim slovima označujemo ŽUPE, kosim krupnim slovima *AKTIVNE FILIJALE*, a kosim malim slovima *pasivne filijale*. Svaka župa ima zgradu crkve. Kod filijala oznaka „c” označuje zgradu crkve, oznaka „m” molitveni dom, dok ostala mesta nemaju nikakvu zgradu (-). Broj župa je 38, aktivnih filijala imamo 42, dok na ostalim mestima nemamo organizovane crkvene opštine.

KATEDRALNI ili SREDNJI dekanat Dekan: vlč. Mellár József župnik u Novom Bečeju	
1. BANATSKA TOPOLA Rimokatolička Župa Uznesenje Blažene Djevice Marije	Mellár József
2. BANATSKI DVOR Rimokatolička Župa Sveta Rozalija 2/a. BANATSKI DVOR II (c) (1.) Rimokatolička Filijala Rođenje Blažene Djevice Marije 2/b. Banatsko Karađorđevo (-) 2/c. Torak (-) 2/d. Čestereg (-) 2/e. Ravni Topolovac (-) 2/f. Žitište (-)	Masa Tamás
3. BELO BLATO Rimokatolička Župa Sveta Elizabeta	Kalapiš Stojan SDB
4. BOKA Rimokatolička Župa Navještenje Gospodinovo 4/a. KONAK (c) (2.) Rimokatolička Filijala Rođenje Svetog Ivana Krstitelja 4/b. STARI LEC (c) (3.) Rimokatolička Filijala Rođenje Blažene Djevice Marije 4/c. ŠURJAN (c) (4.) Rimokatolička Filijala Sveta Katarina 4/d. Dužine (-) 4/e. Sečanj (-)	Fehér Roland
5. JAŠA TOMIĆ Rimokatolička Župa Uznesenje Blažene Djevice Marije 5/a. BUSENJE (c) (5.) Rimokatolička Filijala Sveti Martin 5/b. Krajišnik (-) 5/c. Banatsko Višnjicevo (-)	Fehér Roland
6. MIHAJLOVO Rimokatolička Župa Sveti Mihael arkandeo 6/a. Jankov Most (-)	Ohoiledwarin Elias SVD
7. MUŽLJA Rimokatolička Župa Sveto Ime Marijino 7/a. MUŽLJA II. (c) (6.) Rimokatolička Filijala Sveti Dominik Savio 7/b. EČKA (c) (7.) Rimokatolička Filijala Rođenje Svetog Ivana 7/c. LUKINO SELO (c) (8.) Rimokatolička Filijala Rođenje Blažene Djevice Marije 7/d. Lukićevo (-) 7/e. Stajićevo (-)	Kalapiš Stojan SDB
8. NEUZINA Rimokatolička Župa Snežna Gospa 8/a. Banatski Despotovac (-) 8/b. Banatska Dubica (-) 8/c. Botoš (-) 8/d. Jarkovac (-) 8/e. Sutjeska (-)	Ohoiledwarin Elias SVD
9. NOVI BEČEJ I. Rimokatolička Župa Sveta Klara 9/a. Kumane (-)	Mellár József
10. NOVI BEČEJ II. Rimokatolička Župa Sveti Stefan kralj 10/a. Ruševine Arača (ruševine c)	Mellár József
11. NOVO MILOŠEVO Rimokatolička Župa Sveta Marija Magdalena 11/a. BOČAR (c) (9.) Rimokatolička Filijala Sveta Katarina Szent Katalin	Halmai János
12. TORDA Rimokatolička Župa Sveti Ivan Nepomuk 12/a. BIKAČ (c) (10.) Rimokatolička Filijala Sveta Marija Magdalena 12/b. Bašaid (-)	Masa Tamás

<p>13. ZRENJANIN Rimokatolička Župa Sveti Ivan Nepomuk 13/a. <i>ELEMIR (c) (11.)</i> <i>Rimokatolička Filijala Sveti Augustin</i> 13/b. <i>MELENCI (m) (12.)</i> <i>Rimokatolička Filijala Sveti Petar i Pavao apostoli</i> 13/c. <i>Aradac (-)</i> 13/d. <i>Klek (-)</i> 13/e. <i>Lazarevo (-)</i> 13/f. <i>Taraš (-)</i> 13/g. <i>Zlatica (-)</i></p>	<p>Pastyik Róbert</p>	<p>19. NOVA CRNJA Rimokatolička Župa Sveta Agata 19/a. <i>MEĐA (c) (20.)</i> <i>Rimokatolička Filijala Sveti Ivan Nepomuk</i> 19/b. <i>RADOJEVO (c) (21.)</i> <i>Rimokatolička Filijala Sveti Urban</i> 19/c. <i>SRPSKA CRNJA (c) (22.)</i> <i>Rimokatolička Filijala Sveti Josip</i> 19/d. <i>Aleksandrovo (-)</i> 19/e. <i>Novi Itebej (-)</i> 19/f. <i>Vojvoda Stepa (-)</i></p>	<p>Tapolcsányi Emánuel</p>
<p>SEVERNI dekanat Dekan: vlč. Koncz Tibor, župnik u Kikindi</p>		<p>20. NOVI KNEŽEVAC Rimokatolička Župa Sveti Juraj 20/a. <i>Đala (-)</i> 20/b. <i>Filić (-)</i> 20/c. <i>Krstur (-)</i></p>	<p>Sóti János SJ</p>
<p>14. BANATSKO ARANĐELOVO Rimokatolička Župa Sveta Obitelj 14/a. <i>MAJDAN (m) (13.)</i> <i>Rimokatolička Filijala Marija, kraljica Mađara</i> 14/b. <i>RABE (c) (14.)</i> <i>Rimokatolička Filijala Sveti Adalbert</i> 14/c. <i>VRBICA (c) (15.)</i> <i>Rimokatolička Filijala Glavosjek Svetog Ivana Krstitelja</i> 14/d. <i>Podlokanj (-)</i> 14/e. <i>Siget (-)</i></p>	<p>Sóti János SJ</p>	<p>21. OSTOJÍČEVO Rimokatolička Župa Sveti Josip</p>	<p>Király Tibor</p>
<p>15. ČOKA Rimokatolička Župa Sveto Trojstvo 15/a. <i>BANATSKI MONOŠTOR (m) (16.)</i> <i>Rimokatolička Filijala Sveti Ilija prorok</i> 15/b. <i>CRNA BARA (c) (17.)</i> <i>Rimokatolička Filijala Sveti Vendelin</i></p>	<p>Hajdu Sándor</p>	<p>22. PADEJ Rimokatolička Župa Snežna Gospa</p>	<p>Király Tibor</p>
<p>16. HETIN Rimokatolička Župa Sveto Trojstvo 16/a. <i>SRPSKI ITEBEJ (c) (18.)</i> <i>Rimokatolička Župa Marija, osloboditeljica zatočenika</i></p>	<p>Tapolcsányi Emánuel</p>	<p>23. RUSKO SELO Rimokatolička Župa Sveti Petar i Pavao apostoli 23/a. <i>Banatsko Veliko Selo (-)</i> 23/b. <i>Novi Kozarci (-)</i></p>	<p>Koncz Tibor</p>
<p>17. JAZOVO Rimokatolička Župa Sveti Mihael arkandeo</p>	<p>Király Tibor</p>	<p>24. SAJAN Rimokatolička Župa Sveti Stefan kralj 24/a. <i>Iđoš (-)</i></p>	<p>Bővíz László</p>
<p>18. KIKINDA Rimokatolička Župa Sveti Franjo Asiški 18/a. <i>MOKRIN (c) (19.)</i> <i>Rimokatolička Župa Uzvišenje Svetoga Križa</i> 18/b. <i>Nakovo (-)</i></p>	<p>Koncz Tibor</p>	<p>25. SANAD Rimokatolička Župa rođenje Blažene Djevice Marije</p>	<p>Hajdu Sándor</p>
		<p>26. TOBA Rimokatolička Župa Sveto Trojstvo</p>	<p>Tapolcsányi Emánuel</p>

Jó nekünk itt! Dobro nam je ovde!
Lk 9,33

IUŽNI dekanat <i>Dekan: vlč. Erős Mihály, župnik u Jermenovcima</i>			
<p>27. BELA CRKVA Rimokatolička Župa Sveta Ana</p> <p>27/a. ČEŠKO SELO (c) (23.) <i>Rimokatolička Filijala Sveti Ivan Nepomuk</i></p> <p>27/b. DOBRIČEVO (c) (24.) <i>Rimokatolička Filijala rođenje Blažene Djevice Marije</i></p> <p>27/c. GAJ (c) (25.) <i>Rimokatolička Filijala Sveti Venceslav</i></p> <p>27/d. JASENOVO (m) (26.) <i>Rimokatolička Filijala Sveti Josip</i></p> <p>27/e. KRUŠČICA (c) (27.) <i>Rimokatolička Filijala Sveto Trojstvo</i></p> <p>27/f. Banatska Palanka (-)</p> <p>27/g. Banatska Subotica (-)</p> <p>27/h. Crvena Crkva (-)</p> <p>27/i. Dupljaja (-)</p> <p>27/j. Grebanac (-)</p> <p>27/k. Izbište (-)</p> <p>27/l. Kajtasovo (-)</p> <p>27/m. Kaluđerovo (-)</p> <p>27/n. Kusić (-)</p> <p>27/o. Orešac (-)</p> <p>27/p. Parta (-)</p> <p>27/r. Straža (-)</p> <p>32/s. Šumarak (-)</p> <p>27/t. Vračev Gaj (-)</p> <p>27/u. Zagajica (-)</p>	Csipak Csaba	<p>31. JERMENOVCI Rimokatolička Župa Sveta Ana</p> <p>31/a. ALIBUNAR (c) (28.) <i>Rimokatolička Filija Kraljica Krunice</i></p> <p>31/b. HAJDUČICA (m) (29.) <i>Rimokatolička Filija Kraljica Krunice</i></p> <p>31/c. Barice (-)</p> <p>31/d. Dobrica (-)</p> <p>31/e. Ilandža (-)</p> <p>31/f. Janošik (-)</p> <p>31/g. Novi Kozjak (-)</p> <p>31/h. Lokve (-)</p> <p>31/i. Margita (-)</p> <p>31/j. Seleus (-)</p>	Erős Mihály
<p>28. BEOGRAD – BORČA Rimokat. Župa Uzvišenje Svetoga Križa</p> <p>28/a. Crvenka (-)</p> <p>28/b. Jabučki Rit (-)</p> <p>28/c. Kotež (-)</p> <p>28/d. Kovilovo (-)</p> <p>28/e. Krnjača (-)</p> <p>28/f. Ovča (-)</p> <p>28/g. Padinska Skela (-)</p>	Goran Avramov	<p>32. KOVIN Rimokatolička Župa Sveta Terezija Avilska</p> <p>32/a. Bavanište (-)</p> <p>32/b. Deliblato (-)</p> <p>32/c. Dubovac (-)</p> <p>32/d. Malo Bavanište (-)</p> <p>32/e. Mramorak (-)</p> <p>32/f. Žarkovac (-)</p>	Szemerédi Pál
<p>29. DEBELJAČA Rimokatolička Župa Uznesenje Blažene Djevice Marije</p> <p>29/a. Idvor (-)</p> <p>29/b. Kovačica (-)</p> <p>29/c. Orlovat (-)</p> <p>29/d. Padina (-)</p> <p>29/e. Putnikovo (-)</p> <p>29/f. Samoš (-)</p> <p>29/g. Tomaševac (-)</p> <p>29/h. Uzdin (-)</p>	Bogdán József	<p>33. OPOVO Rimokatolička Župa Sveta Elizabeta</p> <p>33/a. GLOGONJ (c) (30.) <i>Rimokatolička Filijala Sveta Ana</i></p> <p>33/b. PERLEZ (c) (31.) <i>Rimokatolička Filijala bezgrešno začće Blažene Djevice Marije</i></p> <p>33/c. Baranda (-)</p> <p>33/d. Besni Fok (-)</p> <p>33/e. Čenta (-)</p> <p>33/f. Dunavac (-)</p> <p>33/g. Farkaždin (-)</p> <p>33/h. Knićanin (-)</p> <p>33/i. Sakule (-)</p> <p>33/j. Sefkerin (-)</p> <p>33/k. Vrbovski (-)</p>	Bogdán József
<p>30. IVANOVO Rimokatolička Župa Sveti Vendelin</p> <p>30/a. Banatski Brestovac (-)</p> <p>30/b. Omoljica (-)</p>	Szemerédi Pál	<p>34. PANČEVO Rimokatolička Župa Sveti Karlo Boromejski</p> <p>34/a. PANČEVO II. (c) (32.) <i>Rimokatolička Filijala Sveta Ana</i></p> <p>34/b. VOJLOVICA (c) (33.) <i>Rimokatolička Filijala Sveto Trojstvo</i></p> <p>34/c. Banatsko Novo Selo (-)</p> <p>34/d. Crepaja (-)</p> <p>34/e. Dolovo (-)</p> <p>34/f. Jabuka (-)</p> <p>34/g. Kačarevo (-)</p> <p>34/h. Kovilovo (-)</p> <p>34/i. Stari Tamiš (-)</p> <p>34/j. Vladimirovac (-)</p>	Gyuris László

<p>35. PLANDIŠTE Rimokatolička Župa Kraljica Krunice 35/a. <i>MARKOVIČEVO (m) (34.)</i> <i>Szent Katalin római katolikus filia</i> 35/b. <i>VELIKA GREDA (c) (35.)</i> <i>Rimokatolička Filijala Pohod Blažene Djevice Marije</i> 35/c. <i>Kupinik (-)</i> 35/d. <i>Laudunovac (-)</i> 35/e. <i>Miletićevo (-)</i> 35/f. <i>Banatski Sokolac (-)</i> 35/g. <i>Veliki Gaj (-)</i></p>	Erős Mihály
<p>36. SKORENOVAC Rimokatolička Župa Sveti Stefan kralj 36/a. <i>Pločica (-)</i> 36/b. <i>Pločki Rit (-)</i></p>	Szemerédi Pál
<p>37. STARČEVO Rimokatolička Župa Sveti Mauricije</p>	Gyuris László
<p>38. VRŠAC Rimokatolička Župa Sveti Gerard 38/a. <i>VRŠAC BREG (c) (36.)</i> <i>Rimokatolička Filijala Uzvišenje Svetoga Križa</i> 38/b. <i>BANATSKI KARLOVAC (c) (37.)</i> <i>Rimokatolička Filijala Sveti Karlo Boromejski</i> 38/c. <i>GUDURICA (c) (38.)</i> <i>Rimokatolička Filija rođenje Svetog Ivana Krstitelja</i> 38/d. <i>ŠUŠARA (c) (39.)</i> <i>Rimokatolička Filijala Sveti Ladislav</i> 38/e. <i>VATIN (c) (40.)</i> <i>Rimokatolička Filijala rođenje Blažene Djevice Marije</i> 38/f. <i>VELIKO SREDIŠTE (c) (41.)</i> <i>Rimokatolička Filija Kraljica Krunice</i> 38/g. <i>VLAJKOVAC (c) (42.)</i> <i>Rimokatolička Filijala Sveta Margita</i> 38/h. <i>Devojački Bunar (-)</i> 38/i. <i>Jablanka (-)</i> 38/j. <i>Kuštilj (-)</i> 38/k. <i>Mali Žam (-)</i> 38/l. <i>Malo Središte (-)</i> 38/m. <i>Markovac (-)</i> 38/n. <i>Mesić (-)</i> 38/o. <i>Nikolinci (-)</i> 38/p. <i>Pavliš (-)</i> 38/r. <i>Potporanj (-)</i> 38/s. <i>Ritiševo (-)</i> 38/t. <i>Sočica (-)</i> 38/u. <i>Uljma (-)</i> 38/v. <i>Vojvodinci (-)</i> 38/z. <i>Vršački ritovi</i></p>	Palatinus Alen

Financijska situacija

Da bi i naša partikularna Crkva mogla ispuniti Kristovo poslanje, potrebna su joj i odgovarajuća finansijska sredstva, što ne smemo zaboraviti. Prema crkvenoj tradiciji i pravu, crkveno vlasništvo ima 3 glavne funkcije: osiguravanje i održavanje pastoralnog rada, vršenje dela milosrđa – pomaganje siromašnih, i pružanje dostojne brige za crkvene službenike.

Mogli bismo opširno nabrojati šta ti ciljevi konkretno znače, ali ćemo spomenuti samo najvažnije izdatke: izdatke za pastoralni rad, uključujući održavanje i obnovu zgrada (crkve i župne zgrade), plate svećenicima i onih koji su u crkvenoj službi (npr. kantor, zvonar, sakristan...), održavanje središnjih, biskupskih ureda, pomoć siromašnima (Caritas), razne isplate prema javnim preduzećima itd. Činjenica da je već nakon Prvog, pa i Drugog svetskog rata, nacionalizovan velik deo crkvene imovine koja je do tada bila solidan izvor prihoda i koja je pomagala župama da funkcionišu, otežala je brigu o održavanju preostalih zgrada.

Naša biskupija svoje zgrade uglavnom održava donacijama humanitarnih organizacija sa Zapada.

Sa zahvalnošću i uvažavanjem mislimo na zajednice u kojima postoji svest da nisu samo njihov biskup i župnik odgovorni za materijalne potrebe župe, već su i oni aktivni sudionici u tom zadatku.

Što se tiče života svećenika i redovnika koji žive na teritoriji Zrenjaninske biskupije, najvećim delom briga o njima se odvija prema preporuci II. Vatikanskog sabora, tačnije: „*Stoga, ako prezbiterima nije od drugud osigurana pravedna plaća, sami su vernici – jer za njihovo dobro prezbiteri ulažu svoj napor – dužni pobrinuti se da im se uzmognu priskrbiti nužna sredstva za dolično i dostojno življenje.*“ (PO 20).

U zadnje vreme polako, ali sigurno, počeo je povratak nacionalizovane crkvene imovine. Taj nas proces ispunjava nadom da će u dogledno vreme više naših župa postati samoodrživo. Očekuje se da će postupak restitucije stvoriti uslove da župe, koje su u međuvremenu morale prestati postojati, dobiti svoju imovinu natrag. Pravno, ova vraćena nekretnina pripada aktuelnoj župi nadležnoj za to područje. Nažalost, već je sigurno da ćemo imati i nekoliko živih župnih zajednica koje od svog nekadašnjeg poseda ne mogu vratiti ništa ili vrlo malo. Ova situacija stavlja pred nas nove izazove. Nije dovoljno držati se principa da sopstvena župna zajednica bude finansijski sigurna, već treba uočiti i zajednice koje su možda u puno težem položaju od nas i eventualno, prema našim mogućnostima, priskočiti im u pomoć. Koliko lepih takvih primera vidimo u životu Rane Crkve!

11. *Imam li običaj materijalno pomagati svoju župu?*

12. Treba li uvesti pravilo da župe gde župnik stalno boravi, novčano pomažu župe na kojima svećenik nema stalni boravak? Dakle, ne samo isplaćivati mu putne troškove, već i učestvovati u njegovim izdacima stanovanja na središnjoj župi (pokrivanje režijskih troškova, itd.)?
13. Prema vašem mišljenju, ko treba da se brine o nekretninama koje pripadaju župi?
14. Pomažemo li svom župniku u njegovom radu, ili mislimo da mu je dovoljan crkveni odbor, tj. da njegovi članovi trebaju o tome brinuti?
15. Učestvujem li u radnim aktivnostima župe?
16. Jesmo li ikad razmišljali da pomognemo župnim zajednicama koje su siromašnije od naše, deleći im od materijalnih dobara naše vlastite zajednice? Kako to izvesti?
17. Znamo li kako se biskupija izdržava?
18. Kako raspodeliti zakupninu od poljoprivrednog zemljišta župe da bi se osigurale plate njenih crkvenih službenika?
19. Koje bi nove načine finansiranja naša župa danas mogla preduzimati (praćenje konkursa i pisanje zahteva, inicijative za pomoć kod lokalnih zajednica, iznalaženje drugih izvora)?

Kako dalje?

Iz dana u dan vidimo kako se sve više porodica seli iz naših župa u inostranstvo, ostavljajući veliku prazninu iza sebe. Mesta koja su do nedavno raspolagala dobrim brojem članova verske zajednice prepolovljena su, ili uveliko oslabljena. Nažalost, smanjenjem broja naših predanih katolika, smanjuje se i broj naših svećenika. Sve nas to može naterati da razmišljamo o našoj budućnosti ovde. Manji broj župa mogao bi olakšati vođenje administrativnih poslova, dajući našim župnicima više vremena za obavljanje ostalih važnih aktivnosti.

Trebali bismo naročito preispitati šta jednu župu čini istinskom Župom. Ne radi se tu samo o imenu ili o geografskoj oblasti, teritoriji, već pre svega o Kristovoj zajednici. Jer, tek onda kada budemo nedeljom u euharistijskoj službi doživeli da pripadamo jedni drugima, ta će svest suštinski ojačati našu zajednicu. Gde toga nema, barem u klici, tamo nažalost više ne možemo govoriti o istinskom postojanju župne zajednice.

Crkvene takse i doprinosi služe za realizaciju raznolike delatnosti Kristove Crkve, koja svima navešta spasiteljsku Božju ljubav za spasenje duša. Kao što to i Crkveni zakonik naglašava, Katolička Crkva ima pravo sticati, posedovati i upravljati materijalnim dobrima, te u skladu s tim ima pravo objavljivati takse i doprinose kojima Kristovi vernici doprinose postizanju specifičnih ciljeva Crkve (usp. CIC kan. 1254 § 1 i CIC kan. 1260). Ovde priloženi Taxatorium, tabela usklađenih iznosa crkvenih taksi, pomaže da se crkvena aktivnost naveštanja Božje otkupiteljske ljubavi sve više i više ostvaruje uz pomoć Kristovih vernika.

Crkvene takse od 1. januara 2015. godine (Taxatorium)

Tiha Sveta Misa: 800,00 dinara.

Pevana Sveta Misa: 1.200,00 dinara; od toga 900,00 dinara ide svećeniku, i po 150,00 dinara kantoru i sakristanu.

Gregorijanske Svete Mise (30 Svetih Misa u neprekinutom nizu): 30.000,00 dinara.

Skromno venčanje: 800,00 dinara; od toga 650,00 dinara ide svećeniku i 150,00 dinara sakristanu.

Svečano venčanje: 2.000,00 dinara; od toga 1.000,00 dinara ide svećeniku, po 300,00 dinara kantoru i sakristanu i 400,00 dinara župi. Uzimajući u obzir troškove putovanja i pređene kilometraže, uz ovde navedenu cifru mogu se tražiti dodatna finansijska sredstva.

Sahrana: 3.000,00 dinara; od toga 2.000,00 dinara ide svećeniku, po 300,00 dinara kantoru i sakristanu i 400,00 dinara župi. U slučaju da se sahrana ne obavlja iz kapele na groblju, može se tražiti dodatnih 500,00 dinara koje svećenik i kantor međusobno dele.

Zvonjenje: 400,00 dinara; od toga 200,00 dinara zvonaru a ostatak župi.

Izdavanje službenih dokumenata za crkvene potrebe: 300,00 dinara po izvodu.

Izdavanje službenih dokumenata za svetovne potrebe: 600,00 dinara po izvodu.

Izdavanje izvoda iz matičnih knjiga u cilju sastavljanja porodičnog stabla: 10,00 eura po izvodu.

Nadoknada za izdavanje službenih dokumenata raspoređuje se na sledeći način: 50% osobi koja ga je pripremila i 50% ustanovi (župni ili biskupijski ured) u kojoj se nalaze matične knjige korištene za pripremu dokumenta.

Ukida se dosadašnja nadoknada za zahtev upućen biskupskim vlastima u slučaju traženja dozvole za primanje sakramenta potvrde za odraslu osobu, kao i za ozdravljenje crkvenog braka u korenu.

Processus nullitatis matrimonii (troškovi procesa spora anuliranja crkvenog braka) kako za prvi tako i za drugi stupanj crkvenog suda je: 2.000,00 dinara.

Jó nekünk itt! Dobro nam je ovde!
Lk 9,33

„Kruh naš svagdanji daj nam...”

Sinodalni dokumenti koje smo do sada razmatrali podučavali su nas, pružali nam nova saznanja i pozivali nas da izrazimo svoje stavove o stvarima koje bitno utiču na naš osobni kršćanski i crkveni život.

Sada je na redu deseti i poslednji dokument, koji je prožet istim tim duhom, a nosi naslov „Strukture i materijalna dobra“. Bez ovog dokumenta naš sinodalni proces bio bi nedovršen i nepotpun.

Crkva je Kristovo otajstveno telo na zemlji čiji je cilj da svoje poslanje ispunjava ovde, u svetu i, budući da je “telo”, ona je vidljiva i upravo zbog toga ima vrlo specifične i vidljive dimenzije – tako i u Zrenjaninskoj biskupiji.

Ovaj dokument će stoga raspravljati o strukturnim i materijalnim aspektima naše biskupije koji uveliko doprinose da se u njoj bolje i nesmetano ostvaruje pastoralni rad i njegova glavna svrha: naše posvećenje kroz život u crkvenoj zajednici. Iz evanđelja znamo da je Isus pos-

tavio najvažniji strukturni temelj Crkve u trenutku kada je izabrao 12 apostola i kada je među njima, sâmom Petru, dao poseban i jedinstveni zadatak, poslanje i milost. Iz Djela apostolskih znamo da su apostoli u svojim misijskim putovanjima polaganjem ruku zaredili upravitelje u svakom gradu i poverili im čuvanje i podučavanje u veri zajednice. Kasnije su pod dejstvom Duha Svetoga nastale danas poznate strukture Crkve.

Potrebno je također razgovarati i o materijalnim dobrima naše biskupije, kako bi vernici bili upućeni i na tom polju. Dakle, imamo biskupiju, zatim crkve, župe, internate, staračke domove – što sve treba održavati a uz to, svakako i obezbeđivati pristojne uslove za život crkvenim službenicima. Isto tako, potrebna su finansijska sredstva i za pastoralnu brigu i pomoć siromašnima, kao i za nekoliko drugih aktivnosti...

Razmislimo ovim povodom o našoj najsvetijoj molitvi, molitvi Očenaš. Isus nas u njoj uči da, nakon

što u prvom delu molitve proslavimo Nebeskog Oca i u svemu mu se podložimo, zatražimo „kruh naš svagdanji“ – to jest, ištemo što nam je neophodno za život. Zapazimo da je ovo prva prošnja u drugom delu molitve Očenaša! Iz toga možemo zaključiti koliko važnost Bog pridaje našoj egzistenciji u ovome svetu i za to neophodnim materijalnim dobrima...

Materijalna dobra su, dakle, kako je Isus istakao, veoma važna za naš zemaljski život, pa je to tako i za naše crkve i biskupije.

Ovim kratkim uvodom pozivam sve drage vernike: učestvujte u raspravi o poslednjem radnom dokumentu naše sinode! Čuti ćete više novih stvari i steći ćete dublji, sveobuhvatniji uvid u strukturnu situaciju naše biskupije. Tokom zajedničke rasprave o ovoj temi vaši će komentari i predlozi zasigurno mnogo pomoći kako bi u konačnom dokumentu mogli formulisati odgovarajuće smernice za našu budućnost.

Mons. Đuriš Laslo
Pastoralni vikar

Sinodska molitva

Večni Oče,

blagoslivljam Te, slavim Te, jer si me iz ljubavi stvorio. U sakramentu krštenja prihvatio si me za svoje dete. Brižnom rukom vodiš me na mom životnom putu. Tvoje milosrđe i Tvoja milost uvek me iznova podižu. Uprkos svakom padu, spoticanju i izdaji Ti se brineš o meni i ljubav Tvoja me iz dana u dan nanovo stvara. Sada me s ljubavlju pozivaš, da se aktivno uključim u Sinodu naše mesne Crkve. Dopusti mi da budem sredstvo Tvoje stvaralačke ljubavi u procesu ove sinode.

Spasitelju Isuse Kriste,

blagoslivljam Te, slavim Te, jer si se utelovio da mi pokažeš ozdravljajuću moć božanske ljubavi. Živeći među nama okupio si učenike oko sebe, koji su živeli s Tobom i sledili Te. Po krštenju pozvao si me, da kao član Tvoje Crkve budem Tvoj učenik i sledbenik. Iz dana u dan ti mi nudiš svoje prijateljstvo i svoju bliskost. Svojim Telom, Krvlju i životvornim Rečima Ti me neprestano hraniš i ozdravljaš moje rane. Dopusti mi da budem svojim bližnjima sredstvo Tvoje okrepljujuće ljubavi.

Duše Sveti, Životvorče,

blagoslivljam Te, slavim Te, jer Ti deluješ u meni i u stvorenom svetu. Ti si Duša Crkve. Svrni svoj pogled na mene i na sve članove naše biskupije. Vodi nas, kako bi naša prva Biskupijska Sinoda mogla prepoznati izazove, otkrila snage i ukazala na slabosti naše zajednice. Pokaži nam put, i daruj nam snagu da ostvarimo sve ono, što uz Tvoju pomoć smatramo za dobro. Dopusti nam da budemo oruđe Tvoje obnavljajuće ljubavi na ovom našem banatskom tlu.

Device Marijo, Majko Crkve!

Kao što si se zajedno molila sa apostolima nakon uzašašća Svoga Sina, tako ostani i sa nama na ovom našem sinodalnom putu. Moli sa nama i zagovaraj nas da u svemu sledimo volju Tvoga Sina. Amen.

Molimo zajedno sinodalnu molitvu na Svetim Misama, i ne samo tada, već i u našim osobnim molitvama kod kuće ne zaboravimo moliti se za sinodu biskupije.